Договір
між Україною та Королівством Марокко
про правову допомогу у цивільних і комерційних справах

Україна, з одного боку, та Королівство Марокко, з іншого боку (далі – Сторони),

сповнені бажання розвивати ефективну взаємодію між двома державами у сфері правового співробітництва у цивільних і комерційних справах на основі взаємної поваги, суверенітету та рівності,

домовились про таке:

Глава I
Загальні положення

Стаття 1
Обов'язок надавати правову допомогу

Сторони зобов'язуються взаємно надавати правову допомогу в цивільних і комерційних справах на запит однієї з них.

Стаття 2
Правовий захист

1. Громадяни кожної зі Сторін користуються на території іншої Сторони таким самим правовим захистом, який надається громадянам останньої, стосовно своїх особистих і майнових прав.

2. Громадяни кожної зі Сторін мають право вільного доступу до судових органів іншої Сторони для здійснення та захисту своїх прав.

3. Пункти 1 і 2 цієї статті застосовуються також до юридичних осіб, які були утворені відповідно до законодавства будь-якої зі Сторін і мають своє місце знаходження на території однієї з них.

Стаття 3
Застава «judicatum solvi»

1. На громадян будь-якої зі Сторін, які постають перед судом іншої Сторони, не накладається жодна застава чи завдаток будь-якого характеру через їх статус іноземців або через відсутність постійного місця проживання чи перебування на території останньої.

2. Пункт 1 цієї статті застосовується також до юридичних осіб, які були створені відповідно до законодавства будь-якої зі Сторін і мають своє місцезнаходження на території однієї з них.

Стаття 4
Безоплатна правнича допомога, звільнення від судових витрат або їх зменшення

1. Громадяни однієї Сторони користуються на території іншої Сторони безоплатною правничою допомогою, пільгами щодо звільнення від судових виплат та витрат чи їх зменшення на тих самих умовах, що і її

громадяни, які передбачені відповідно до законодавства Сторони, у якій запитується допомога.

2. Можливість скористатися безоплатною правничою допомогою може бути надана на будь-якій стадії провадження у справі, включаючи стадію виконання рішення.

3. Для цілей застосування пункту 1 цієї статті документ про фінансове, сімейне і/або особисте становище заявника видається заявнику у відповідному випадку компетентним органом країни його громадянства або місця постійного проживання. Цей документ видається дипломатичним представництвом або консульською установою його країни, що має відповідну територіальну компетенцію, якщо заявник проживає у третій країні.

Стаття 5
Звільнення від легалізації

1. Документи, що передаються компетентними органами при застосуванні цього Договору, звільняються від легалізації у будь-якій формі, якщо вони підписані та скріплені печаткою органу, який видав його в рамках своїх повноважень.

2. Вказані документи, видані відповідно до національного законодавства однієї зі Сторін, мають на території іншої Сторони таку ж доказову силу, що і відповідні документи, видані у цій Стороні.

3. У випадку сумніву щодо документів, отриманих відповідно до пункту 1 цієї статті, Центральні органи можуть підтверджувати їх автентичність.

Стаття 6
Центральні органи

1. Для цілей цього Договору центральними органами Сторін є Міністерство юстиції України та Міністерство юстиції Королівства Марокко. Кожна Сторона інформує іншу Сторону про будь-яку зміну свого центрального органу.

2. Центральні органи надсилають запити про правову допомогу безпосередньо один одному. При цьому не виключається можливість використання дипломатичних каналів.

Стаття 7
Обмін інформацією і документами

Центральні органи здійснюють на запит один одного обмін інформацією та документами у сфері цивільного і комерційного законодавства.

Глава II
Правова допомога

Стаття 8
Обсяг правової допомоги

Правова допомога охоплює вручення повідомлень і пересилку судових та позасудових документів, виконання процесуальних дій, таких як опитування свідків або сторін, проведення експертизи або одержання доказів та обмін документами про цивільний стан, а також виконання будь-яких інших процесуальних дій за запитом компетентного органу однієї зі Сторін.

Стаття 9
Відмова у наданні правової допомоги

У наданні правової допомоги може бути відмовлено, лише якщо запитувана Сторона вважає, що це може зашкодити її суверенітету, безпеці або публічному порядку.

Стаття 10
Форма запитів про правову допомогу

1. Запит про правову допомогу та супровідні документи подаються у письмовій формі і мають бути підписані та скріплені печаткою компетентного органу.

2. Якщо запит, що надійшов, складений з порушенням вимог цього Договору, його повертають запитуючому компетентному органу для належного оформлення.

Стаття 11
Мова листування

Запити і підтвердні документи складаються мовою запитуючої Сторони та супроводжуються перекладом на мову запитуваної Сторони або на французьку мову.

Стаття 12
Витрати, пов'язані з наданням правової допомоги

Запитувана Сторона покриває витрати, пов'язані з виконанням запиту про правову допомогу, за винятком таких витрат, які покладаються на запитуючу Сторону:

a) гонорари експертам і перекладачам;

b) виплати свідкам;

c) витрати щодо застосування спеціальної процедури на прохання.

Стаття 13
Додаткова інформація

Якщо запитуюча Сторона вважає, що відомостей, що містяться у запиті про правову допомогу, недостатньо для забезпечення його виконання або вони неповні, вона може запитати додаткову інформацію.

Стаття 14
Вручення судових або позасудових документів

1. Запит про вручення судових або позасудових документів повинен містити:

a) назву запитуючого суду;

b) реквізити справи, якої стосується запит;

c) прізвище, ім'я, громадянство, адресу особи, якої стосується запит, стосовно юридичних осіб – їх форму, назву і місцезнаходження;

d) перелік документів, що додаються, якщо необхідно;

e) зазначення спеціального способу вручення, якщо необхідно;

f) будь-які інші відомості, необхідні для здійснення вручення.

2. У випадку вручення судових рішень в запиті про вручення зазначаються строки та порядок їх оскарження згідно із законодавством запитуючої Сторони.

3. Підтвердження про вручення судових або позасудових документів здійснюється шляхом оформлення розписки із зазначенням дати та підписом одержувача. Якщо адресат відмовляється одержати документ або поставити підпис, це зазначається у підтвердженні.

4. Якщо адреса, зазначена у запиті, є неповною або неточною, запитувана Сторона вживає всіх необхідних заходів для встановлення адреси відповідної особи. Якщо адреса не може бути встановлена, незважаючи на вжиті заходи, запитувана Сторона інформує про це запитуючу Сторону і повертає запит і документи.

Стаття 15
Судові доручення та їх виконання

1. Судові доручення повинні містити такі відомості:

a) назву запитуючого суду;

b) реквізити справи, якої стосується судове доручення;

c) прізвище, ім'я, адресу і процесуальний статус сторін і свідків, яких стосується доручення;

d) предмет запиту та дії, що підлягають виконанню;

e) питання, які слід поставити свідкам, якщо необхідно;

f) будь-яку іншу інформацію, необхідну для виконання запитуваних процесуальних дій.

2. Судові доручення виконуються відповідно до законодавства запитуваної Сторони.

3. На висловлене прохання запитуючої Сторони запитувана Сторона:

a) виконує судове доручення відповідно до спеціальної процедури, якщо вона не суперечить її законодавству;

b) заздалегідь інформує запитуючу Сторону про дату та місце виконання судового доручення, аби заінтересовані сторони могли бути присутні відповідно до законодавства запитуваної Сторони.

Стаття 16
Невиконання запиту про правову допомогу

Якщо запит не може бути виконано, документи, які до нього додаються, підлягають поверненню. Запитувана Сторона повідомляє запитуючу Сторону про причини невиконання або відмови.

Стаття 17
Свідчення на території запитуючої Сторони

1. Якщо запитуюча Сторона вирішить, що присутність особи у суді на її території є необхідною для дачі свідчень у цивільній справі, вона про це зазначає у своєму запиті про вручення виклику. Запитувана Сторона інформує про це особу і повідомляє запитуючій Стороні відповідь особи.

2. У випадку, зазначеному в пункті 1 цієї статті, у виклику зазначаються приблизна сума, яка підлягає сплаті особі, та витрати на проїзд і проживання, що відшкодовуються.

3. У разі необхідності особа, зазначена у пункті 1 цієї статті, може отримати через консульські установи запитуючої Сторони аванс на покриття частини або усіх витрат на її проїзд.

4. Особа незалежно від її громадянства, яка на виклик однієї зі Сторін добровільно з'явилася до компетентних органів іншої Сторони, не може бути притягнута до відповідальності або затримана за будь-яке діяння чи для виконання судових рішень, які передували її від'їзду з території запитуваної Сторони. Цей імунітет закінчується, якщо особа, маючи можливість залишити територію запитуючої Сторони, протягом п'ятнадцяти (15) днів з дати, після якої її присутність більше не була необхідною суду, тим не менш залишилася на цій території або, виїхавши з неї, знову туди повернулась.

5. Особа, яка не з'явилася до суду згідно з викликом, про вручення якого було запитано або який було вручено відповідно до цього Договору, не може підлягати будь-якому покаранню або примусовому заходу, навіть якщо цей виклик містить попередження про покарання.

Стаття 18

Вручення судових та позасудових документів та виконання судових доручень дипломатичними представництвами чи консульськими установами

Кожна Сторона може передавати своїм громадянам судові та позасудові документи або отримувати показання безпосередньо через свої дипломатичні представництва чи консульські установи.

Глава III

Визнання і виконання судових рішень

Стаття 19

Судові рішення, які підлягають визнанню та виконанню

1. Сторони взаємно визнають та виконують судові рішення у цивільних і комерційних справах, а також рішення у кримінальних справах в частині цивільного позову.

2. Однак положення цієї глави не застосовуються до судових рішень стосовно:

a) адміністративних справ;

b) запобіжних або тимчасових заходів, крім тих, що винесені у справах про стягнення аліментів.

Стаття 20

Умови визнання і виконання

Судові рішення визнаються та виконуються з урахуванням пункту 2 статті 19 цього Договору за таких умов:

a) рішення постановлено компетентним судом;

b) сторони були належним чином викликані, представлені або визнані такими, що не з'явилися відповідно до законодавства Сторони, в якій його було винесено;

c) рішення вступило в законну силу згідно із законодавством Сторони, в якій його було винесено;

d) якщо у такій самій справі між тими самими сторонами на території Сторони, у якій запитується визнання і виконання, не існує рішення, що набрало законної сили, або таку справу не було порушено раніше у суді цієї Сторони;

e) рішення не суперечить публічному порядку Сторони, у якій запитується визнання і виконання.

Стаття 21

Процедура визнання і виконання

1. Процедура, що стосується визнання та виконання судових рішень, визначається згідно з чинним законодавством запитуваної Сторони.

2. Клопотання про визнання і виконання рішення подається безпосередньо заінтересованою особою або її представником до компетентного суду Сторони, на території якої запитується визнання і виконання.

3. Суд, який приймає рішення щодо клопотання про визнання та виконання рішення, обмежується встановленням того, чи виконано умови, зазначені у статті 20 цього Договору.

Стаття 22
Документи,
що додаються до клопотання про визнання і виконання

Особа, яка запитує визнання і виконання судового рішення, повинна надати:

a) належним чином засвідчену копію рішення;

b) довідку про те, що рішення набуло законної сили і підлягає виконанню відповідно до законодавства Сторони, у якій його винесено;

c) засвідчену копію підтвердження про виклик сторони, яка не з'явилася, у випадку, коли судове рішення було винесене за її відсутності, і якщо в рішенні не зазначено, що виклик було вручено належним чином.

Стаття 23
Визнання та виконання арбітражних рішень

Сторони визнають і виконують арбітражні рішення, винесені на їх території відповідно до положень Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, прийнятої Конференцією Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку 10 червня 1958 року.

Глава IV
Прикінцеві положення

Стаття 24
Урегулювання розбіжностей

Усі розбіжності, що виникають у зв'язку із застосуванням цього Договору, вирішуються шляхом переговорів між Центральними органами Сторін або через дипломатичні канали.

Стаття 25
Набрання чинності

1. Цей Договір підлягає ратифікації відповідно до чинного законодавства кожної Сторони.

2. Цей Договір набирає чинності через тридцять (30) днів після обміну ратифікаційними грамотами.

Стаття 26

Внесення поправок та припинення дії

1. За згодою Сторін до цього Договору можуть бути внесені поправки, які набувають чинності в порядку, визначеному у статті 25 цього Договору.

2. Цей Договір залишається чинним на невизначений строк.

Однак будь-яка зі Сторін може його денонсувати у будь-який час. Дія Договору припиняється через шість (6) місяців після дати письмового повідомлення іншій Стороні про таке рішення дипломатичними каналами.

На підтвердження чого уповноважені представники Сторін підписали цей Договір.

Укладено у м. Марракеш 21 жовтня 2019 року у двох примірниках українською, арабською і французькою мовами, всі три тексти є однаково автентичними. В разі розбіжностей тлумачення перевагу має текст, викладений французькою мовою.

За Україну	**За Королівство Марокко**
Валерій КОЛОМІЄЦЬ	**Мохамед БЕН АБДЕЛЬКАДЕР**
Заступник Міністра юстиції	**Міністр юстиції**

اتفاقية للتعاون القضائي في المادة المدنية والتجارية
بين أوكرانيا اولمملكة المغربية

إن أوكرانيا من جهة، والمملكة المغربية من جهة أخرى،

المشار إليهما فيما بعد ب"**الطرفان**"،

رغبة منهما في تطوير التعاون القضائي المتبادل بين البلدين، في المادة المدنية والتجارية على أساس الاحترام المتبادل، والسيادة، ومبدأ المساواة.

اتفقتا على ما يلي:

القسم الأول
مقتضيات عامة

***

المادة الأولى
الالتزام بالتعاون القضائي

يلتزم الطرفان، تبعا لمقتضيات هذه الاتفاقية بتبادل التعاون القضائي في المادة المدنية والتجارية بناء على طلب أحد الطرفين.

المادة الثانية
الحماية القانونية

1- يتمتع مواطنو كل من الطرفين المتعاقدين فوق تراب الطرف الآخر، فيما يتعلق بحقوقهم الشخصية والمالية بنفس الحماية القانونية المقررة لمواطنيه.

2- لمواطني كل من الطرفين المتعاقدين حرية اللجوء إلى محاكم الطرف الآخر للدفاع عن حقوقهم.

3- تطبق مقتضيات الفقرتين 1 و2 من هذه المادة على الأشخاص الاعتبارية المنشأة فوق تراب أحد الطرفين وفقا لقانون أحدهما.

المادة الثالثة
في كفالة التقاضي

1- لا يخضع مواطنو الطرفين أثناء مثولهم أمام محاكم الطرف الآخر لأية كفالة أو إيداع تحت أي اسم كان بصفتهم أجانب، أو لعدم وجود موطن أو محل إقامة لهم في هذا البلد الأخير.

2- تطبق مقتضيات الفقرة الأولى من هذه المادة على الأشخاص الاعتبارية المنشأة فوق تراب الطرفين وفقا لقانون أحدهما.

المادة الرابعة

المساعدة القضائية، الإعفاء أو التخفيض من الرسوم القضائية

1- يستفيد مواطنو كل من الطرفين فوق تراب الطرف الآخر من المساعدة القضائية، أو الإعفاء أو التخفيض من الرسوم القضائية وفقا لقانون الطرف الذي طلبت أمامه المساعدة القضائية.

2- يمكن ضمان الاستفادة من المساعدة القضائية خلال جميع مراحل الدعوى بما فيها تلك المرتبطة بالتنفيذ.

3- لتطبيق الفقرة 1 من هذه المادة تسلم الشواهد المثبتة للوضعية المالية والعائلية أو الشخصية للطالب من طرف السلطة المختصة لبلده الأصلي أو محل إقامته، وتسلم هذه الشهادة من طرف الممثلين الدبلوماسيين أو القنصليين المختصين ترابيا لبلده إذا كان المعني بالأمر يسكن أو يقيم بدولة أخرى.

المادة الخامسة

الإعفاء من المصادقة

1-الوثائق المرسلة وفق هذه الاتفاقية، الموقعة والممهورة من طرف السلطة المختصة بتسليمها، تعفى من أي شكلية للتصديق.

2-للوثائق المحررة وفقا للتشريع الوطني لأحد الطرفين فوق تراب الطرف الآخر نفس القوة الترجيحية للوثائق الأخرى المحررة من طرف هذا الأخير.

3-في حالة الشك، للسلطات المركزية صلاحية التأكد من صحة الوثائق المرسلة وفق الفقرة 1 من هذه المادة.

المادة السادسة

السلطات المركزية

1-وفقا لهذه الاتفاقية، السلطات المركزية للطرفين هي:

أ-بالنسبة للمملكة المغربية السلطة المركزية هي وزارة العدل.

ب-بالنسبة لأوكرانيا السلطة المركزية هي وزارة العدل.

2-يبلغ كل طرف الطرف الآخر بكل تغيير لسلطته المركزية.

3-تتواصل السلطات المركزية بخصوص جميع طلبات التعاون، مباشرة فيما بينها، ولا يحول ذلك دون اعتماد الطريق الدبلوماسي.

المادة السابعة

تبادل المعلومات والوثائق

تتبادل السلطات المركزية فيما بينها -بناء على طلب من إحداهما- المعلومات والوثائق المتعلقة بتشريعهما المدني والتجاري.

القسم الثاني

التعاون القضائي

***

المادة الثامنة

مجال التعاون القضائي

يشمل التعاون القضائي:

تسليم وتبليغ الأوراق القضائية وغير القضائية وتنفيذ الإنابات القضائية، كالاستماع للشهود أو الأطراف والخبرة أو الحصول على الأدلة وتبادل وثائق الحالة المدنية وكل شكل آخر من الإجراءات، وذلك بطلب من السلطة المختصة لأحد الطرفين.

المادة التاسعة

رفض التعاون القضائي

لا يمكن رفض التعاون القضائي إلا إذا اعتبر الطرف المطلوب أن من شأنه المساس بسيادته وأمنه أو نظامه العام.

المادة العاشرة

شكل طلبات التعاون القضائي

1- تقدم طلبات التعاون القضائي، والوثائق المرفقة بها، كتابة موقعة وممهورة بخاتم السلطة المختصة.

2- إذا كان الطلب غير مستوف للشروط المنصوص عليها في هذه الاتفاقية يتم إرجاعه إلى السلطة المختصة الطالبة من أجل إتمام الشكليات الضرورية.

المادة الحادية عشر

لغات المراسلة

تحرر الطلبات والوثائق المقدمة بلغة الدولة الطالبة، وترفق بترجمة رسمية للغة الطرف المطلوب أو إلى اللغة الفرنسية.

المادة الثانية عشرة

مصاريف التعاون القضائي

1. يتحمل الطرف المطلوب مصاريف طلب التعاون القضائي، باستثناء المصاريف التالية، والتي تقع على عاتق الطرف الطالب:

أ-أتعاب الخبراء والمترجمين.

ب-المصاريف المستحقة للشهود.

ج -مصاريف تنفيذ التعاون وفق شكل خاص.

المادة الثالثة عشرة

معلومات تكميلية

إذا اعتبر الطرف المطلوب منه أن البيانات المقدمة من طرف الطالب غير كافية لتنفيذ الطلب، يمكن أن يطلب منه معلومات تكميلية.

المادة الرابعة عشرة

تسليم الأوراق القضائية وغير القضائية

1-يجب أن يتضمن طلب تسليم الأوراق القضائية وغير القضائية:

أ-تحديد السلطة القضائية الطالبة.

ب-تبيان موضوع الطلب.

ج-الاسم العائلي والشخصي وجنسية وعنوان الشخص المبلغ إليه، وكذا طبيعة وتسمية والمقر الاجتماعي إذا تعلق الأمر بأشخاص اعتبارية.

د- لائحة الوثائق المرفقة، عند الاقتضاء.

هـ- بيان لكل شكل خاص للتبليغ، عند الاقتضاء.

و- كل بيان ضروري لاستكمال التسليم.

2-في حالة تبليغ الأحكام القضائية، تضمين الطلب، الآجال وطرق الطعن وفقا لتشريع الدولة الطالبة.

3-يتم إثبات تبليغ الأوراق القضائية وغير القضائية بواسطة وصل مؤرخ موقع من طرف المرسل إليه. أما إذا رفض التسلم أو التوقيع يشار إلى ذلك بالوصل.

4-يتعين على الطرف المطلوب منه، إذا ما تبين أن العنوان ناقص أو غير صحيح، اتخاذ كل الإجراءات الضرورية لمعرفة عنوان الشخص المعني. وإذا تعذر تحديد العنوان يتعين على الطرف المطلوب منه إخبار الطرف الطالب وإرجاع الطلب والوثائق المرفقة مع بيان الأسباب التي حالت دون الإنجاز.

المادة الخامسة عشرة

تنفيذ الإنابات القضائية

1-يجب أن تتضمن الإنابات القضائية البيانات التالية:

أ-تحديد السلطة القضائية الطالبة.

ب-بيان القضية موضوع الإنابة القضائية.

ت-الإسم العائلي والشخصي وعنوان وصفة الأطراف والشهود المعنيون بالإنابة القضائية.

ث-موضوع الطلب والوثائق المراد تنفيذها.

ج-الأسئلة المراد طرحها على الشهود، عند الاقتضاء.

ح-كل بيان ضروري لاستكمال الإجراءات.

2-تنفذ الإنابات القضائية وفقا للمقتضيات التشريعية للطرف المطلوب.

3-بناء على طلب صريح من الطرف الطالب، على الطرف المطلوب منه أن:

أ- ينفذ الإنابة القضائية حسب شكل خاص ما لم يتعارض ذلك مع تشريع بلده.

ب-إخبار الطرف الطالب، وفي وقت كاف، بتاريخ ومكان تنفيذ الإنابة القضائية، حتى يتسنى للأطراف المعنية الحضور وفقا لتشريع الطرف المطلوب.

المادة السادسة عشرة

رفض تنفيذ طلب التعاون القضائي

في حالة عدم التنفيذ، يرجع الطلب والوثائق المرفقة إلى الطرف الطالب مع إخباره بأسباب عدم التنفيذ، أو الأسباب التي تم من أجلها رفض الطلب.

المادة السابعة عشرة

حضور الشهود فوق تراب الطرف الطالب

1-إذا اعتبر الطرف الطالب أن حضور شخص ضروري فوق ترابها وأمام سلطاتها القضائية للشهادة في قضية مدنية، فيتعين الإشارة إلى ذلك في طلب تسليم الاستدعاء للحضور. وعلى الطرف المطلوب منه إخبار المعني بالأمر وإشعار الطرف الطالب بذلك.

2-وفقا للفقرة 1 من هذه المادة، يجب أن يتضمن الاستدعاء المبلغ التقريبي للتعويضات، وكذا مصاريف السفر والإقامة المستحقة.

3-يمكن للشخص المشار إليه في الفقرة 1 من هذه المادة أن يتسلم، بواسطة السلطات القنصلية للطرف الطالب، تسبيقا عن بعض أو كل مصاريف السفر.

4-لا يمكن متابعة أو إيقاف أي شخص كيفما كانت جنسيته تم استدعاؤه في إحدى الدولتين ومثل بشكل طوعي أمام السلطات القضائية للدولة الأخرى، بسبب أفعال أو تنفيذا لأحكام سابقة لمغادرته لتراب الدولة المطلوبة، وتنتهي هذه الحصانة، إذا لم يغادر هذا الشخص تراب الطرف الطالب في أجل 15 يوما متوالية بعد ما يكون حضوره غير ضروري أمام السلطات القضائية للطرف المطلوب.

5-لا يمكن معاقبة الشخص الذي تم تسليمه استدعاء الحضور، طبقا لهذه الاتفاقية، أو إخضاعه لأي عقوبة أو إكراه بدني، إذا ما رفض الحضور، حتى لو كان الاستدعاء يتضمن ذلك.

المادة الثامنة عشر

تبليغ الأوراق القضائية وغير القضائية

وتنفيذ الإنابات القضائية بواسطة الممثلين الدبلوماسيين أو القنصليين

يمكن لكل طرف أن يوجه الأوراق القضائية وغير القضائية إلى مواطنيه أو الاستماع إليهم مباشرة بواسطة ممثليه الدبلوماسيين أو القنصليين.

القسم الثالث

الاعتراف وتنفيذ المقررات القضائية

***

المادة التاسعة عشر

الاعتراف بالمقررات القضائية وتنفيذها

1-تعترف الأطراف وتنفذ المقررات القضائية الصادرة في المادة المدنية والتجارية بما فيها تلك المرتبطة بالتعويضات المدنية الصادرة في المادة الجنائية.

2-ويستثنى من تطبيق هذا القسم المقررات الصادرة في المادة:

أ-الإدارية

ب-الإجراءات التحفظية أو الوقتية ما عدا تلك المتعلقة بالنفقة.

المادة العشرون

الشروط المطلوبة

باستثناء المقتضيات الواردة في المادة 19) الفقرة 2)من هذه الاتفاقية، يعترف وتنفذ المقررات القضائية وفق الشروط التالية:

أ-أن يكون المقرر صادرا عن محكمة مختصة.

ب-أن الأطراف قد تم استدعاؤهم بصفة قانونية أو تمثيلهم أو إثبات تغيبهم، وفقا لقانون الطرف الذي صدر فيه المقرر.

ج-أن يكون المقرر قد أصبح نهائيا حسب قانون الطرف الذي صدر فيه.

د--إذا تعلق الأمر بنفس القضية وبين نفس الأطراف وفوق تراب الطرف الذي يجب أن يتم فيه الاعتراف والتنفيذ ولم يصدر مقرر نهائي أو لم تكن دعوى مرفوعة أمام محكمة الطرف المطلوب.

هـ- ألا يخالف المقرر النظام العام للطرف المطلوب.

المادة الواحدة والعشرون

مسطرة التذييل بالصيغة التنفيذية

1. تخضع مساطر الاعتراف وتنفيذ المقررات القضائية للقانون الجاري به العمل للطرف المطلوب.

2- يقدم طلب الاعتراف وتنفيذ المقرر القضائي مباشرة من الطرف المعني أو ممثله أمام السلطة القضائية المختصة للطرف الذي سيقع على ترابه الاعتراف أو التنفيذ.

3-تقتصر السلطة القضائية التي تنظر في طلب الاعتراف والتنفيذ على التحقق فقط من توفر الشروط المنصوص عليها في المادة 20 من هذه الاتفاقية.

المادة الثانية والعشرون

الوثائق المرفقة بطلب التذييل بالصيغة التنفيذية

يجب على طالب الاعتراف وتنفيذ المقرر القضائي الإدلاء بما يلي:

أ - نسخة من المقرر تتوفر على الشروط اللازمة لرسميتها.

ب - شهادة تثبت كون المقرر أصبح نهائيا وقابلا للتنفيذ وفقا لتشريع الطرف الذي صدر فيه.

ج – نسخة تشهد بتبليغ الاستدعاء للطرف المتغيب في حالة ما إذا صدر مقرر غيابي لا يتضمن ما يفيد استدعاءه بشكل قانوني.

المادة الثالثة والعشرون

الاعتراف وتنفيذ المقررات التحكيمية

يعترف بالمقررات التحكيمية الصادرة فوق تراب الطرفين وتنفذ حسب مقتضيات الاتفاقية المتعلقة بالاعتراف وتنفيذ المقررات التحكيمية الأجنبية المعتمدة من طرف مؤتمر الأمم المتحدة بنيويورك في 10 يونيو 1958.

القسم الرابع

مقتضيات ختامية

***

المادة الرابعة والعشرون

تسوية النزاعات

تسوى الصعوبات الناجمة بمناسبة تطبيق هذه الاتفاقية بالتشاور بين السلطات المركزية للطرفين المتعاقدين أو عبر الطريق الدبلوماسي.

المادة الخامسة والعشرون

دخول حيز النفاذ

1-يصادق على هذه الاتفاقية طبقا للتشريع الجاري به العمل بين الطرفين.

2-تدخل هذه الاتفاقية حيز النفاذ بعد ثلاثين يوما من تاريخ تبادل وثائق المصادقة.

المادة السادسة والعشرون

التعديل والإلغاء

1-يمكن للطرفين إدخال تعديلات على الاتفاقية مع مراعاة الشروط القانونية المحددة في المادة 25 أعلاه.

2-يبقى العمل جاريا بهذه الاتفاقية لمدة غير محدودة.

إلا أنه يمكن لكل من الطرفين، في أي وقت، إنهاء العمل بهذه الاتفاقية ويصبح للإنهاء أثر فعلي بعد 6 أشهر من تبليغ قرار الإنهاء كتابة إلى الطرف الآخر عبر الطريق الدبلوماسي.

وإثباتا لذلك وقع مفوضا الطرفين هذه الاتفاقية.

وحرر بمراكش في 21 أكتوبر 2019 ، في نظيرين أصليين باللغات العربية والأوكرانية والفرنسية، وللنصوص الثلاثة نفس الحجية. وفي حالة الاختلاف حول تأويل بنود الاتفاقية، يعتمد النص المحرر باللغة الفرنسية.

عن أوكرانيا

فاليريا كولومييتس
نائبة وزير العدل

عن المملكة المغربية

محمد بنعبدالقادر
وزير العدل

CONVENTION RELATIVE A L'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIERE CIVILE ET COMMERCIALE ENTRE L'UKRAINE ET LE ROYAUME DU MAROC

L'Ukraine, d'une part,

Et

Le Royaume du Maroc, d'autre part,

Dénommés ci-après «les Parties»;

Désireux de promouvoir une coopération effective entre les deux pays dans le domaine de la coopération judiciaire en matière civile et commerciale sur la base du respect mutuel, de la souveraineté et de l'égalité,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE PREMIER DISPOSITIONS GENERALES

Article premier Obligation de l'entraide judiciaire

Les Parties s'engagent à s'accorder mutuellement, sur la demande de l'une d'entre elles, l'entraide judiciaire en matière civile et commerciale.

Article 2 Protection juridique

1. Les nationaux de chacune des Parties bénéficient sur le territoire de l'autre Partie, en ce qui concerne leurs droits personnels et patrimoniaux, de la même protection juridique que cette dernière accorde à ses propres nationaux.

2. Les nationaux de chacune des Parties ont libre accès aux juridictions de l'autre Partie, pour la revendication et la défense de leurs droits.

3. Les paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent également aux personnes morales constituées ou autorisées selon la législation de l'une ou de l'autre Partie et se trouvant sur le territoire de l'une d'entre elles.

Article 3
Caution «judicatum solvi»

1. Il ne peut être imposé aux nationaux de l'une des Parties comparaissant devant les juridictions de l'autre Partie ni caution, ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, à raison soit de leur qualité d'étranger, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays de cette dernière.

2. Le paragraphe 1 du présent article s'applique également aux personnes morales constituées ou autorisées selon la législation de l'une ou de l'autre Partie et se trouvant sur le territoire de l'une d'entre elles.

Article 4
Assistance judiciaire, exemption ou réduction des frais de justice

1. Les nationaux de chacune des Parties bénéficient sur le territoire de l'autre Partie de l'assistance judiciaire, de l'exemption ou de la réduction des frais de justice comme les nationaux eux-mêmes, pourvu qu'ils se conforment à la législation de la Partie auprès de laquelle l'assistance est demandée.

2. Le bénéfice de l'assistance judiciaire peut être garanti pendant toutes les phases de l'instance y compris celle relative à l'exécution.

3. Aux fins de l'application du paragraphe 1 du présent article, le document attestant de la situation financière, familiale et/ou personnelle du requérant est délivré à ce dernier par les autorités compétentes de son pays d'origine ou de résidence, selon le cas. Ce document est délivré par les représentations diplomatiques ou consulaires de son pays, territorialement compétentes, si le requérant réside ou est domicilié dans un pays tiers.

Article 5
Dispense de la légalisation

1. Les documents transmis par les autorités compétentes en application de la présente Convention sont dispensés de toute forme de légalisation, s'ils sont revêtus de la signature et du Sceau de l'autorité ayant qualité pour les délivrer.

2. Lesdits documents établis conformément à la législation nationale de l'une des Parties, ont sur le territoire de l'autre Partie, la même force probante que les documents similaires établis par cette dernière.

3. En cas de doute, les Autorités Centrales sont habilitées à verifier l'authenticité des documents transmis au sens du paragraph 1 du présent article.

Article 6
Autorités Centrales

1. Au titre de la présente Convention, les Autorités Centrales des deux Parties sont: Le Ministère de la Justice de l'Ukraine et le Ministère de la Justice du Royaume du Maroc.
Chaque Partie notifiera à l'autre tout changement de son Autorité Centrale.

2. Les Autorités Centrales communiquent, pour toutes demandes d'entraide, directement entre elles. Ce mode de communication n'empêche pas le recours à la voie diplomatique.

Article 7
Echange d'informations et de documents

Les Autorités Centrales procèdent sur demande de l'une d'entre elles à un échange d'informations et de documents en matière de législation civile et commerciale.

CHAPITRE II
ENTRAIDE JUDICIAIRE

Article 8
Domaine de l'entraide judiciaire

L'entraide judiciaire comprend la signification et la transmission des actes judiciaires et extrajudiciaires, l'exécution d'actes de procédure tels que l'audition des témoins ou des parties, l'expertise ou l'obtention de preuves et l'échange de pièces d'état civil, ainsi que tout autre acte de procédure, à la demande de l'autorité compétente de l'une des Parties.

Article 9
Refus de l'entraide judiciaire

L'entraide judiciaire ne peut être refusée que si la Partie requise considère que celle-ci est de nature à porter atteinte à sa souveraineté, à sa sécurité ou à son ordre public.

Article 10
Forme des demandes d'entraide judiciaire

1. Toute demande d'entraide judiciaire et les documents à l'appui doivent être présentés par écrit, dûment signés et portant le sceau de l'autorité compétente.

2. Si la demande n'est pas conforme aux exigences de cette Convention, elle est retournée à l'autorité compétente requérante pour accomplissement des formalités nécessaires.

Article 11
Langues de transmission

Les demandes et les documents à l'appui sont rédigés dans la langue de la Partie requérante accompagnés de la traduction dans la langue de la Partie requise ou dans la langue française.

Article 12
Frais de l'entraide judiciaire

La Partie requise prend à sa charge les frais d'exécution de la demande d'entraide judiciaire, à l'exception des frais ci-après, qui seront supportés par la Partie requérante:

a) Les honoraires d'experts et d'interprètes,
b) Les frais accordés aux témoins,
c) Les frais résultant de l'exécution d'une forme particulière d'entraide.

Article 13
Informations complémentaires

Si la Partie requise estime que les renseignements contenus dans la demande d'entraide judiciaire sont insuffisants ou incomplets pour lui permettre d'y accorder une suite, elle pourra demander un complément d'informations.

Article 14
Remise des actes judiciaires et extrajudiciaires

1. La demande de remise des actes judiciaires et extrajudiciaires doit comporter:

a) la dénomination de l'autorité judiciaire requérante;
b) l'indication de l'affaire objet de la demande;
c) le nom, prénom, nationalité, adresse de la personne à notifier ainsi que la forme, la dénomination et le siège social dans le cas de personnes morales;
d) la liste des documents joints, le cas échéant;
e) l'indication de toute forme particulière de notification le cas échéant;
f) toute autre indication utile pour l'accomplissement de la remise.

2. Dans le cas de notification des décisions judiciaires, les délais et voies de recours sont mentionnés dans cette demande, conformément à la législation de la Partie requérante.

3. La preuve de notification des actes judiciaires et extrajudiciaires se fait au moyen d'un récépissé daté et signé par le destinataire. Si le destinataire refuse la réception ou la signature, mention en sera faite sur le récépissé.

4. Lorsque l'adresse mentionnée dans la demande est incomplète ou incorrecte, la Partie requise, doit néanmoins prendre toutes mesures nécessaires en vue de retrouver l'adresse de la personne concernée. Dans le cas où l'adresse n'a pas pu être identifiée

en dépit des efforts consentis, la Partie requise doit en informer la Partie requérante et la demande ainsi que les documents à l'appui doivent être restitués.

Article 15
Commissions rogatoires et leur exécution

1. Les commissions rogatoires doivent contenir les indications suivantes:

a) la dénomination de l'autorité judiciaire requérante;
b) l'indication de l'affaire objet de la commission rogatoire;
c) le nom, prénom, adresse et qualité des parties et des témoins concernés par la commission rogatoire;
d) l'objet de la demande et les actes à exécuter;
e) les questions devant être posées aux témoins, le cas échéant;
f) toute autre indication utile pour l'accomplissement des actes requis.

2. Les commissions rogatoires sont exécutées conformément aux dispositions législatives de la Partie requise.

3. Sur demande expresse de la Partie requérante, la Partie requise doit:

a) exécuter la commission rogatoire selon une forme spéciale si celle-ci n'est pas contraire à sa législation;
b) informer en temps utile la Partie requérante de la date et du lieu où il sera procédé à l'exécution de la commission rogatoire, afin que les parties intéressées puissent y assister conformément à la législation de la Partie requise.

Article 16
Non exécution de la demande d'entraide judiciaire

Dans le cas où la demande ne peut être satisfaite, les actes qui lui sont annexés sont restitués. Les motifs pour lesquels elle n'a pu être satisfaite ou pour lesquels elle a été refusée doivent être communiqués à la Partie requérante.

Article 17
Témoignage sur le territoire de la Partie requérante

1. Si la Partie requérante estime que la comparution d'une personne devant ses autorités judiciaires, pour témoigner dans une affaire civile, est nécessaire sur son territoire, elle en fait mention dans la demande de remise de la citation à comparaître. La Partie requise en informe la personne et fait connaître la réponse de cette dernière à la Partie requérante.
2. Dans le cas prévu au paragraphe 1 du présent article, la citation doit mentionner le montant approximatif des indemnités à verser, ainsi que des frais de voyage et de séjour à rembourser.
3. S'il y a lieu, la personne visée au paragraphe 1 du présent article peut recevoir, par l'intermédiaire des autorités consulaires de la Partie requérante, une avance d'une partie ou de la totalité de ses frais de voyage.

4. Aucune personne, quelque soit sa nationalité, qui citée dans l'une des deux Parties, se présente volontairement devant les autorités judiciaires de l'autre Partie, ne pourra être poursuivie ou arrêtée, pour des faits ou en exécution des jugements antérieures à son départ du territoire de la Partie requise. Cette immunité cessera lorsque la personne, ayant eu la possibilité de quitter le territoire de la Partie requérante pendant quinze (15) jours consécutifs, après que sa présence n'était plus requise par les autorités judicaires, sera néanmoins demeurée sur ce territoire ou y sera retournée après l'avoir quitté.

5. La personne qui n'a pas déféré à une citation à comparaitre, dont la remise a été demandée ou effectuée en application de la présente Convention, ne peut être soumise à aucune sanction ou mesure de contrainte, alors même que cette citation contiendrait des injonctions.

Article 18
Notification des actes judiciaires et extrajudiciaires et exécution des commissions rogatoires par les représentations diplomatiques ou consulaires

Chaque Partie peut remettre les actes judiciaires ou extrajudiciaires à ses nationaux ou procéder à leur audition directement par leurs représentations diplomatiques ou consulaires.

CHAPITRE III
RECONNAISSANCE ET EXECUTION DES DECISIONS JUDICIAIRES

Article 19
Décisions judiciaires à reconnaitre et à exécuter

1. Les Parties reconnaissent et exécutent mutuellement les décisions judiciaires rendues en matière civile et commerciale, y compris les décisions rendues en matière pénale concernant les réparations civiles.

2. Toutefois, sont exclues de l'application du présent chapitre les décisions rendues en matière:

a) Administrative,
b) De mesures conservatoires ou provisoires, sauf celles concernant les pensions alimentaires.

Article 20
Conditions requises

Sous réserve des dispositions prévues par l'article 19 paragraphe 2 de la présente Convention, les décisions judiciaires sont reconnues et exécutées dans les conditions suivantes:

a) la décision émane d'une juridiction compétente;
b) les parties ont été légalement citées, représentées ou déclarées défaillantes, selon la loi de la Partie où la décision a été rendue;

d) si dans la même affaire et entre les mêmes parties et sur le territoire de la Partie où la décision doit être reconnue et exécutée il n'y a pas eu déjà, une décision définitive, ou si, dans la même affaire il n'y a pas eu antérieurement, une instance auprès d'une juridiction de cette Partie;
e) la décision n'est pas contraire à l'ordre public de la Partie où elle est invoquée.

Article 21
Procédure d'exequatur

1. Les procédures de reconnaissance et d'exécution des décisions judiciaires sont régies par la législation en vigueur de la Partie requise.
2. La demande de reconnaissance et d'exécution d'une décision rendue doit être faite directement par la personne concernée ou son représentant auprès de l'autorité judiciaire compétente de la Partie sur le territoire duquel la décision est appelée à être reconnue et exécutée.
3. La juridiction qui décide sur la demande de reconnaissance et d'exécution se borne à constater si les conditions prévues à l'article 20 de la présente Convention sont remplies.

Article 22
Pièces jointes à la demande d'exequatur

La personne qui demande la reconnaissance et l'exécution de la décision doit produire:

a) une expédition de la décision réunissant les conditions nécessaires à son authenticité;
b) un certificat constatant que la décision est définitive et exécutoire, conformément à la législation de la Partie où la décision à été rendue;
c) en cas de jugement rendu par défaut, une copie certifiée de la citation de la partie défaillante, lorsqu'il ne résulte pas de la décision que la citation a été valablement notifiée.

Article 23
Reconnaissance et exécution des sentences arbitrales

Les Parties reconnaissent et exécutent les sentences arbitrales rendues sur le territoire de chacune d'elles, conformément aux dispositions de la Convention sur la Reconnaissance et l'Exécution des Sentences arbitrales étrangères, conclues par la conférence des Nations Unies à New York le 10 juin 1958.

CHAPITRE IV
DISPOSITIONS FINALES

Article 24
Règlement des différends

Les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de l'application de la présente Convention seront réglées par négociations entre les Autorités Centrales des deux Parties ou par voie diplomatique.

Article 25
Entrée en vigueur

1. La présente Convention sera ratifiée conformément à la législation en vigueur dans les deux Parties.

2. Elle entrera en vigueur trente (30) jours après la date de l'échange des instruments de ratification.

Article 26
Amendement et dénonciation

1. Les Parties peuvent s'accorder en vue d'apporter des amendements à la présente Convention. Ceux-ci entrent en vigueur selon la procédure définie par l'article 25 ci-dessus.
2. La présente Convention demeurera en vigueur pour une période illimitée.

Toutefois, chacune des Parties peut la dénoncer à tout moment. La dénonciation prendra effet six (6) mois après la date de notification par écrit à l'autre Partie de cette décision, par voie diplomatique.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des Parties ont signé la présente Convention.

Fait à Marrakech le 21 octobre en deux exemplaires originaux en langues ukrainienne, arabe et française les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, celle rédigée en langue française prévaut.

Pour l'Ukraine

Valeriia KOLOMIIETS
Vice-Ministre de la Justice

Pour le Royaume du Maroc

Mohamed BEN ABDELKADER
Le Ministre de la Justice

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«28» жовтня 2019 року

С.В.Коледов

Т.в.о. Директора

Департаменту міжнародного права

МЗС України

№72/14-612/1-2689/1 від «28» жовтня 2019 року.

Я, Коледов С.В., начальник відділу міжнародних договорів та офіційних перекладів Департаменту міжнародного права МЗС України, засвідчую вірність копії Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах, який було вчинено 21 жовтня 2019 року в м.Марракеш українською, арабською та французькою мовами.

Документ на 24 аркушах.

Підпис: _____